

# Rehabilitering, habilitering og ortosebehandling for barnehender

## Formål

Margareta Persson gjennomførte kurset «rehabilitering, habilitering og ortosebehandling for barnehender» i regi av ISPO Norge i slutten av februar 2023. Kurset tok for seg håndens funksjonelle anatomi og funksjonsundersøkelse, samt behandling av barnehender ved spastisitet, muskeldystrofier, idiopatisk juvenil reumatoid artritt og hypermobilitet. Persson, som er autorisert ergoterapeut, har bred erfaring innen håndterapi og holder foredrag om temaet internasjonalt. Hun er også knyttet til håndkirurgisk klinikk ved Akademiske sykehuset i Uppsala. Det var en tverrfaglig målgruppe for kurset, med fysioterapeuter, ergoterapeuter og ortopediingeniører som jobber i spesialisthelsetjenesten.

Kurset var relevant for meg siden jeg jobber fulltid som ortopediingeniør på avdeling arm ved Sophies Minde ortopedi. Der jobber jeg med å tilpasse både armproteser og håndortoser, og møter barn med alle de ulike diagnosene kurset tok for seg. På kurstidspunktet var jeg i foreldrepermisjon, men var heldig og mottok midler fra ISPO Norge til å kunne delta på kurset.

## Innhold

Kurset gikk over to dager og tok først grundig for seg håndens funksjonelle anatomi, samt funksjonsundersøkelse med fokus på barnehender. Vi lærte hvordan musklene i hånden jobber sammen og fikk derfor en bedre forståelse for hva som kan skje når denne synergien blir forstyrret. Hun fokuserte også på håndens naturlige stilling, og forklarte hvilke strukturer som utgjør komplekse mekanismer.

Videre snakket vi om hvordan vi skal fremstille barneortoser komfortable, funksjonelle og estetiske. Her er det mange faktorer som spiller inn, men kommunikasjon og samarbeid med både foreldre og barnet ble trukket fram som særlig viktig. Diverse valg av materiale og utforming på hjelpemidlene baserer seg på diagnosebildet, og Persson gikk gjennom hver diagnose og trakk frem ulike refleksjonsområder.

Persson har en lang erfaring med prefabrikerte ortoser, og gikk gjennom flere tips og triks til hvordan man kan spesialtilpasse disse. Her vektla hun spesielt det å bruke elastiske stropper, og å tenke nøye gjennom plasseringen av disse for å unngå og forverre en feilstilling. Vi snakket også om typiske trykkpunkter på hånda, og fikk råd til hvordan man strategisk kan plassere polstring for å gjøre ortosen både funksjonell og komfortabel. Persson er opptatt av å bruke mer fleksible ortoser enn rigide. Det forklarte hun at er for å sørge for at barna fortsatt kan volarflektere litt og dermed åpne hånda for å gripe etter gjenstander.

## Utbytte

Ved å ha deltatt på kurset har jeg fått en særdeles grundig gjennomgang av håndens funksjonelle anatomi, og dermed også en bedre forståelse for samarbeidet mellom ulike muskler. Dette vil hjelpe meg i å bedre forstå funksjonsforstyrrelsen en diagnose kan medføre, og også hvordan den best kan behandles. Jeg fikk også en oppfriskning i funksjonsundersøkelse på barn.

Som ortopediingeniør har vi mulighet til å lage hjelpemidler etter gipskopi, i tillegg til å tilpasse prefabrikerte ortoser. Etter å ha hørt Perssons erfaringer og tips til hvordan man kan endre/tilpasse disse ortosene til å best passe pasienten og funksjonsbehovet vil jeg utforske disse mulighetene og kanskje unngå gipskopi i noen tilfeller.